

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Για σένα, τον πατέρα.

Στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα (Μάρκ.9, 17-31) γινόμαστε μάρτυρες της αγωνίας ενός πατέρα για την υγεία του υιού του. Αφού προσπάθησε να τον βοηθήσει, με όσους τρόπους γνώριζε, παραθέτει την ελπίδα του στον Ιησού Χριστό, εκφράζοντας την πλήρη εμπιστοσύνη του στο πρόσωπο του Θεανθρώπου. Με αφορμή, λοιπόν, το σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα, ας αναφερθούμε, εν ολίγοις, στην ιδιότητα της πατρότητας, σύμφωνα με την ορθόδοξη χριστιανική διδασκαλία.

Η πρώτη πατρική μορφή που έρχεται στο νου μας, αναφερόμενοι στην ιδιότητα της πατρότητας, είναι εκείνη του αγίου Ιωσήφ του δίκαιου, του μνήστορος. Μια μορφή, η οποία, αν και φαινομενικά περιθωριακή -αφού ελάχιστες αναφορές υπάρχουν για τον Ιωσήφ από τους ευαγγελιστές-, στην πραγματικότητα αντιπροσωπεύει ένα κεντρικό πρόσωπο στην ιστορία της σωτηρίας του ανθρώπου. Στον Ιωσήφ ο Θεός Πατέρας εμπιστεύτηκε την καθημερινή επίγεια φροντίδα του Υιού του, μια φροντίδα που πραγματοποιήθηκε με ταπείνωση και σιωπή. Ο Ιωσήφ «έθεσε τον εαυτό του στην υπηρεσία ολόκληρου του σωτηριολογικού σχεδίου», όπως διακηρύσσει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος και έζησε τον πρωταγωνιστικό του ρόλο με μοναδική διάκριση.

Ο ευαγγελιστής Ματθαίος χαρακτηρίζει τον Ιωσήφ με μια λέξη: «Ήταν άνθρωπος δίκαιος» (Ματθ.1, 19), αναφέρει. «Δίκαιος», σύμφωνα με την Παλαιά Διαθήκη, είναι ο άνθρωπος που είναι «βυθισμένος» στον Λόγο του Θεού, που βιώνει τον Λόγο του Θεού όχι ως «ζυγό», αλλά ως «χαρά», που είναι πιστός στην διδασκαλία του Θεού, διαθέσιμος να κάνει το θέλημά Του. Και ακριβώς με αυτόν τον τρόπο ο Ιωσήφ προετοιμάστηκε και κλήθηκε να δώσει στον Θεό τη μεγαλύτερη απόδειξη της εμπιστοσύνης του προς Αυτόν, όταν βρέθηκε «αντιμέτωπος» με το θαύμα του Ευαγγελισμού της μνηστής του, της Υπεραγίας Θεοτόκου (Ματθ.1, 20-21). Φυσικά, η θεϊκή παρέμβαση στη ζωή του Ιωσήφ, προκειμένου να πιστέψει και να αποδεχθεί το θαύμα του Ευαγγελισμού, δεν θα μπορούσε να μην ταραξεί την καρδιά του. Η εμπιστοσύνη μας στον Θεό δεν σημαίνει ότι όσα σχεδιάζουμε για το μέλλον θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με τα κριτήρια και τα όνειρά μας. Το να εμπιστεύεται κανείς τον εαυτό του στον Θεό σημαίνει στην ουσία να απαρνείται τον εαυτό του, γιατί μόνο εκείνοι που δέχονται να χάσουν τον εαυτό τους για τον Θεό μπορούν να καταστούν «δίκαιοι», όπως ο άγιος Ιωσήφ, δηλαδή να ταυτίσουν το θέλημά τους με εκείνο του Θεού. Ο Ιωσήφ είναι το πρότυπο του «δίκαιου» ανθρώπου, ο οποίος, σε τέλεια ψυχική αρμονία με τη εκλεκτή του, υποδέχεται τον Υιό του Θεού που

γίνεται άνθρωπος και αναλαμβάνει την καθημερινή προστασία και ανθρώπινη εξέλιξή του.

Στον άγιο Ιωσήφ θα μπορούσαν πολλοί πατέρες να βρουν το πρότυπο, το στήριγμα και την παρηγοριά, προκειμένου να βιώσουν, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, την πατρότητά τους. Το να είσαι πατέρας, κυρίως, σε καθιστά υπεύθυνο προκειμένου να μυήσεις το παιδί σου στην εμπειρία της ζωής, στην κοινωνική πραγματικότητα, ώστε ελεύθερο και ικανό να επιλέξει, να αναζητήσει, να λαθέψει, να κερδίσει, με λίγα λόγια να πορευτεί, ανεξάρτητο μεν, με την Χάρη του Θεού δε, στο μονοπάτι της ζωής. Και όλα αυτά μπορούν να γίνουν πραγματικότητα μόνο με πίστη στην διδασκαλία του Θεού, εμπιστοσύνη στο θέλημά Του και αγάπη πατρική. Μια αγάπη αγνή, που δεν είναι κτητική, δεν φυλακίζει, δεν πνίγει, δεν οδηγεί στην δυστυχία, αλλά μιμείται, κατά το δυνατόν, την αγάπη του Θεού. Ο ίδιος ο Θεός αγάπησε τον άνθρωπο με αγάπη αγνή, αφήνοντάς τον ελεύθερο ακόμη και να λαθέψει, ακόμη και να έλθει αντίθετος στο θέλημά Του. Η λογική της αγάπης είναι πάντα λογική ελευθερίας, και ο Ιωσήφ ήξερε να αγαπά με έναν εξαιρετικά ελεύθερο τρόπο. Δεν έθεσε ποτέ τον εαυτό του στο επίκεντρο. Γνώριζε τί θα πει διάκριση, και για αυτό έθεσε την Θεοτόκο και τον Ιησού στο κέντρο της ζωής του. Η λογική της αγάπης είναι πάντα η λογική της ελευθερίας και η χαρά του Ιωσήφ είναι η «κένωση» του εαυτού του: άφησε τον εαυτό του να επισκιαστεί, προκειμένου να προβληθεί ο Υιός.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ Φ. Ν. Θ.

Αρχιμ. Ευάγγελος Υφαντίδης